

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 672
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 12 april 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Nieuwe rietzwenkgrasrassen - Gebruik als veevoeder

Onderzoekers van de Universiteit Gent hebben vier nieuwe rassen van de voedergrassoort rietzwenkgras ontwikkeld. Ze werden al toegevoegd aan de nationale rassenlijst van landbouwgewassen. Bovendien ontvingen de onderzoekers het kwekersrecht op de rassen van het rietzwenkgras. De grassoort is ideaal bestand tegen droogte en wateroverlast en is dus uiterst geschikt als alternatief voor grassoorten die te lijden hebben onder de klimaatverandering. Door de diepere worteling van de grassoort in vergelijking met andere grassoorten kan ze in droge perioden langer vocht opnemen. Ook bij hevige regenval blijft het een sterk en weerbaar gras.

De universiteit heeft nu contact opgenomen met ondernemingen die deze rassen willen vermeerderen en verkopen. Zij hebben gemeld dat er onderhandelingen zijn opgestart, zowel in binnen- als buitenland.

1. Hoe beoordeelt de minister de uitrol van deze voedergrasrassen als alternatief in de evolutie naar meer klimaatadaptatie op de Vlaamse weidelandschappen van veebedrijven? Wat zijn de voor- en nadelen voor de natuur en voor de landbouwer?
2. Ziet de minister opportuniteiten om in samenwerking met de Universiteit Gent landbouwondernemingen te sensibiliseren rond deze nieuwe rassen? Staan er initiatieven gepland?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 672 van 12 april 2021

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Teelten als rietzwenkgras bieden duidelijke klimaatvriendelijke voordelen voor natuur en landbouwers, mits ze doordacht ingepast worden in de teeltrotatie en de rantsoenen. Dankzij meer en diepere beworteling is rietzwenkgras droogtetoleranter dan de meer gebruikelijke voedergrassoort Engels raaigras. Vooral bij droogte haalt deze grassoort dan ook een hogere opbrengst dan Engels raaigras.

In het demonstratieproject 'KOE: Klimaatvriendelijke Ommekeer met Eigen voer' (uitgevoerd door het Landbouwcentrum voor Voedergewassen (LCV), het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), de Proefhoeve Bottelare en de Hooibeekhoeve) dat mijn departement financierde en dat liep tot 2019, werd aan melkveehouders gedemonstreerd hoe meer weerbare teelten, waaronder rietzwenkgras, in te passen in het teeltplan en de rantsoenen. De belangrijkste resultaten wat betreft rietzwenkgras uit dit twee jaar lopende project zijn:

- wat betreft de inpassing in het teeltplan: rietzwenkgras kan in alle bodemtypes worden uitgezaaid en is zowel tegen droogte als vocht bestand. Het gras kan zeer hoge opbrengsten geven, onder maaivoorwaarden gemiddeld zelfs 15% meer dan Engels raaigras. Het is zeer geschikt voor (intensieve) maaioomstandigheden. Het gras is echter minder geschikt voor beweiding vanwege zijn matige smakelijkheid in verse toestand en het stugge blad. Beweiding in een jong stadium is wel mogelijk. De soort vraagt relatief hoge temperaturen zodat vroege voorjaarszaai en late najaarszaai niet gewenst zijn. Het is weinig vatbaar voor ziekten;
- wat betreft de inpassing in de rantsoenen: Rietzwenkgras is minder verteerbaar dan Engels raaigras. De verteringscoëfficiënt ligt ongeveer 5-6% lager dan deze van Engels raaigras. Uit praktijkonderzoek uitgevoerd bij ILVO en de Hooibeekhoeve, blijkt dat dit verschil nagenoeg verdwijnt tijdens het inkuilproces. Rietzwenkgras is interessant voor structuuraanbreng in het voer en stimuleert daarmee ook de herkauwactiviteit.

In vergelijking met Engels raaigras is er op dit ogenblik echter nog te weinig geweten omtrent de precieze voederwaarde, de dieropname en het dierlijke productiepotentieel van ingekuild rietzwenkgras in het voederrantsoen van vee. Om dit te onderzoeken is in 2020 het VLAIO LA-traject 'Klimgras – Graslandgebruik in een wijzigend klimaat' gestart. Dit project wordt getrokken door ILVO met de Universiteit Gent als partner. In het project zal ook gekeken worden naar het koolstofopslagpotentieel en de stikstof- en fosforgebruiksefficiëntie van rietzwenkgras in vergelijking met Engels raaigras, en wordt een levenscyclusanalyse uitgevoerd. De proeven met rietzwenkgras werden uitgezaaid op het ILVO en op 3 praktijkbedrijven. In het project wordt ook ruim aandacht gegeven aan de kennisverspreiding (onder andere teelthandleiding, rantsoenfiches). In de begeleidingsgroep van het project zijn de landbouworganisaties, voorlichting, zaad-, veevoeder- en zuivelsector vertegenwoordigd.

2. Zowel in het afgelopen demonstratieproject als in het opgestarte VLAIO LA-traject was en is er aandacht voor sensibilisering van landbouwers. Zo werden in het kader van het demonstratieproject volgende sensibiliseringsactiviteiten georganiseerd:
 - veldbezoeken;

- twee workshops rond klimaatvriendelijk melkveerantsoen;
- opmaak van een teeltfiche rietzwenkgras: https://www.lcvvzw.be/wp-content/uploads/2019/12/A2019_5-Teeltfiche-rietzwenkgras.pdf

De resultaten werden begin 2020 ook gepresenteerd tijdens 13 wintervergaderingen van het LCV met in totaal meer dan 1800 deelnemers.

In het VLAIO LA-traject zal in samenwerking met de Universiteit Gent ook ruim aandacht worden besteed aan de kennisverspreiding, via onder andere aanvulling teelthandleiding, rantsoenfiches,....